

**ДЕН-СООЛУК
боюнча
суроолор**

RUSSIA

АИВ-инфекция жана ЖИКС	4
АИВны кантит жугузуп алууга болот?	5
Адам АИВны жугузуп алганын кантит билсе болот?	6
Жыныстык жол менен берилүүчү инфекциялар (ЖЖБИ)	7
Адам ЖЖБИни жугузуп алганын кантит билсе болот?	8
Бул эмне үчүн кооптуу?	9
ЖЖБИни кантит болтурбоо керек?	9
Кертме кап коргонуунун натыйжалуу каражаты катарында	10
Дарылоо	14
Кургак учук деген эмне?	14
Вирустук гепатиттер	18
Чет элдик жарандардын медициналык жардам алууга укуктары	20

Бул буклет эмгек мигранттар үчүн жазылды. Бул жерде жазылган маалымат пайдалуу боловуна жана Сиздин саламаттыгыңызды сактап калууга жардам берет деп ишенебиз.

АИВ-инфекция жана ЖИКС

→ **АИВ** – бул адамдын иммуну кем вирусү. Вирус организмге барганда иммундук системаны бузат.

В (вирус) – бул тириүү организмдин клеткаларынын ичинде көбөйө турган микроорганизм.

И (иммуну кем) – организмдин оору менен натыйжалуу күрөшүү жөндөмдүүлүгүн жоготууга алып келе турган организмдин иммундук (коргоочу) системанын иштешинин бузулушу.

А (адам) – вирус адамга гана зыян келтиret.

→ **ЖИКС** – бул кыскартылган аталыш “жуктурулган иммуну кем синдром”

Убакыт өткөн сайын АИВ-инфекция акыркы баскычка – ЖИКСке айланат. Иммундук системанын начарлашы менен адам оорулар үчүн, айрыкча инфекциялык оорулар (кургак учук, ак кан) үчүн алсыз болуп калат. Ошентип, АИВ-бул адамга зыян келтирүүчү вирус, ал эми ЖИКС – бул АИВ-инфекцияны жугузуп алган адамда гана өөрчүй ала турган оору.

АИВны кантитп жугузуп алууга болот?

Төмөндөгү учурларда жугузуп алууга болот:

- ▶ Корголбогон (кертме капсыз(презерватив) жыныстык катнашта.
- ▶ Кан аркылуу. Бул, дары саюуда, татуировка жасоодо, канды жана анын компоненттерин куюуда көп учурда стерилденбеген медициналык инструменттерди, ийнелерди колдонуу аркасында болот.
- ▶ Жугузуп алган энеден балага кош бойлуу убагында, төрөт маалында же эмчек эмизүүдө.

АИВ күнүмдүк тиричиликтарында жукпайт:

- ➡ Эгерде сиз кучакташсаныз, кол алышып саламдашсаныз.
- ➡ Эгерде сиз бир даараткана, душ менен колдонсоңуз, бассейн, мончолорго барсаныз.
- ➡ Өбүшкөндө.
- ➡ Жөтөлгөндө жана чүчкүргөндө.
- ➡ Чиркей жана башка күрт-кумурскалар чакканда.
- ➡ Жалпы идиштерди колдонгондо.

Адам АИВны жугузуп алганын кантип билсе болот?

Адамдын сырткы келбетинен АИВны жугузуп алгандыгын аныктоого мүмкүн эмес. Бир гана ыкмасы бар – анализ тапшыруу. АИВ-инфекцияны табуунун негизги усулу болуп жугузуп алгандан бир нече убакыт өткөндөн кийин (3 айдан кийин) пайда боло турган вируска каршы заттарды аныктоочу тест эсептөт. Мындай анализ үчүн медициналык мекемеде тамырдан көп эмес өлчөмдөгү

кан алынат. Оорунун алгачкы учурларында адам оорунун эс кандай белгилерин сезбеши мүмкүн. Ошондуктан, эгерде сиз корголбогон жыныстык катнашта болсоңуз, баңги заттарды колдонсоңуз, стерилденбеген инструмент менен ийне сайсаңыз, анда Сиз АИВ тестин тапшырууңуз зарыл.

Жыныстык жол менен берилүүчү инфекциялар (ЖЖБИ)

ЖЖБИ – бул жыныстык жол менен берилүүчү оорулар.

ЖЖБИ кантит жугушу мүмкүн?

- ➡ ЖЖБИлердин бары корголбогон (кертме капсыз(презерватив) калаган жыныстык катнашта жугат.
- ➡ Кан аркылуу. Бул көп учурда стерилденбеген медициналык инструменттерди колдонууда болот.
- ➡ Жугузуп алган энеден балага кош бойлуу убагында, төрөт маалында же эмчек эмизүүдө.

Адам ЖЖБИни жугузуп алганын кантип билсе болот?

Кээ бир ЖЖБИлерди жугузуп алганда, оорунун алгачкы белгилери жыныстык органдардын тушунда пайда болот.

- ➡ зааранын бат-бат жана оорутуп чыгышы;
- ➡ жыныстык органдардын тушундагы кычышуу жана ачышуу;
- ➡ жыныстык органдардан чыккан бөтөнчө бөлүп чыгаруулар;
- ➡ жыныстык органдардын тушундагы кызаруулар, кичинекей жарагалар, ыйлакчалар.

Бирок, адам жугузуп алгандыгына карабастан, бул белгилер болбой да калышы мүмкүн. ЖЖБИНИН болгондукун тери-венерологиялык диспансерге, ЖИКС борборго же башка медициналык мекемелерге барып атайын анализдерди тапшыруудан кийин билүүгө болот. Медициналык камсыздандыруу полиси жок чөт элдик жарандар үчүн мындай тейлөөлөр кызматтары акы төлөө менен көрсөтүлөт.

Бул эмне үчүн кооптуу?

Эгерде туура дарылабаса, көптөгө ЖЖБИлер узакка созулуп кетишет жана көп сандагы оордошууларга алып келет. ЖЖБИнин болушу АИВ-инфекциянын жана бул топтун кооптуу ооруларынын жугуу коркунучун жогорулатат.

ЖЖБИни кантип болтурбоо керек?

Өзүндү ЖЖБИден коргоонун бир нече ықмалары бар. Мисалы,

- ▶ Жыныстык катнаштардан кармануу.
- ▶ Инфекцисы жок өнөктөштөрдүн ортосундагы өз ара берилгендиги, ишенимдиги.
- ▶ Ар бир жыныстык катнашта кертме капты колдонуу.

**Адам ар дайым тандоого ээ.
 Боло турган айкын жагдайга жараша
 ЖЖБИден коргонуунун ылайыктуу
 ықмасын тандап алууга болот.**

Кертме кап коргонуунун натыйжалуу каражаты катарында

Жыныстык жол менен берилүүчү көптөгөн инфекциялардан* коргой турган натыйжалуу каражат – бул кертме кап.

Кертме капты туура колдонуу ден-соолунту сактап калууга мүмкүндүк берет.

Жыйынтык чыгаруу менен дагы бир ирет эскертип кетели:

- ⇒ ЖЖБИни болтурбоого болот.
- ⇒ Көп ЖЖБИлер дарыланат.
- ⇒ Заманбап медицинада ЖЖБИнин бардык түрүн дарылоо үчүн натыйжалуу каражаттар бар.

* Кээ бир оорулар, мисалы, котур, чаттагы бит, учук, кээ бир учурларда - сифилис жыныстык катнашта кертме капты колдонгонго карабастан жугуп калышы мүмкүн экендигин эстен чыгарбоо маанилүү.

Ар дайым текшерилип туруунун себептери бар:

- ▶ Кээ бир ЖЖБИлердин, айрыкча аялдарда өтө байкалуучу белгилери болбойт. Оору өтүшүп кеткен баскычта гана билиниши мүмкүн.
- ▶ ЖЖБИ дарылоосуз эле, өз алдынча айыкпайт.
- ▶ Убагында табылган жана айыктырылган ЖЖБИ оордошууну өөрчүрүү коркунучун азайтат.
- ▶ ЖЖБИ адамдын АИВ инфекцияны бат кабыл алуусуна мүмкүнчүлүк берет.
- ▶ Кертме каптар сыймаланышы жана айрылышы мүмкүн.

Сапаттуу кертме каптарды колдонунуз!

- ▶ Кертме кап, **Сиз жыныстык катнаштын кандай: кындык, оралдык же аналдык түрү менен алек болгонунузга карабастан, жыныстык акт бүткүчө колдонулушу керек.** Кертме капты кийе элекке чейин жыныстык мүчөнүн, кындын, ооздун жана арткы те-

шиктин ортосундагы каалаган байланыштардан алыс болуу зарыл;

- ➡ Кертме капты бузуп албастан таңгакты абайлап ач.
- ➡ Жыныстык мүчө катуу (эрекция абалында) болушу керек.
- ➡ Кертме кап туура бетинен кийилиши керек. Ал туура жазылышы үчүн манжалар менен контролдоп туруу керек. Кертме кап бүрүк тартылып туруп, жыныстык мүчөнүн башына кийгизилет.
- ➡ Кертме капты кийүүнүн алдында аны сөөмөй жана бармак менен кысып, андагы абаны сыртка чыгарат.
- ➡ Кертме кап жыныстык мүчөнүн толук узундугун жабышы керек.
- ➡ Эгерде жыныстык катнаш учурунда жыныстык мүчө жумшарса, кертме кап андан сыймаланып чыгып кетиши мүмкүн.
- ➡ Жыныстык акт урук түшөөрү менен токтолтулушу керек. Жыныстык мүчө жумшарып кала элекке чейин кертме капты негизинен кармап чыгарып алуу керек. Андай кылба-

са сперма көртме капитансыртка күюлуп кетиши мүмкүн. Колдонулган көртме капитаны күлтүккө (унитаз) ыргытпаш керек.

- Ар бир жыныстык актыда жаңы көртме капитаны колдонуу зарыл.
- Биригин үстүнө бири кийгизилген көртме капитарды эч качан колдонбаш керек. Жыныстык акт учурунда алардын ортосунда сүрүлүү пайда болот жана ошонун кесепетинен алар айрылып калышы мүмкүн.

Көртме капитарды туура колдонуудагыдай эле мааниге майлоочу каражаттардын (лубрикантердин) колдонулушу да ээ.

Лубрикантерды айрыкча аналдык жыныстык катнашта колдонуу сунушталат, анткени бул жыныстык катнашта жараттар көп кездешет жана бул ЖЖБИнин/АИВнын жугуу коркунучун жогорулата турган көтөн чүчүктүн капиталдарындагы жаракалардын пайда болушу менен коштолот.

Негизин май түзгөн майлоочу каражаттарды колдонууга болбойт, анткени алар көртме капитанын латекстин бузулушуна алыш келет.

Дарылоо

Дарылоону бир гана дарыгер дайындашы мүмкүн. Кандай учур болбосун өз алдынча дарылоо менен алектенбенеңиз. Эгерде Сизде мурда ЖЖБИни/АИВны жугузуп алуу мүмкүнчүлүгү болгон болсо, тери-венерологиялык диспансерге же медициналык мекемеге кайрылуу керек. Туура дайындалган дарылоо ооруну токтотуп коюуга жөндөмдүү. Дарылоо канчалык эрте башталса, айыгуу мүмкүнчүлүгү ошончолук жогору болот.

Кургак учук деген әмне?

Кургак учук – бул, коргоочулары кайсы органда өөрчүсө, ошол органдын клеткаларын жок кылуучу инфекциялык оору (мисалы, дем алуу, бөйрөк, сөөк органдарынын жана борбордук нерв системасынын кургак учугу). Өпкөнүн кургак учугу көбүрөөк кездешет.

Кантип жугат?

Инфекция, адам какырыгынын бөлүкчөлөрүн камтыган абаны чыгарууда жугат. Бул

бөлүкчөлөр, кургак учуктун активдүү формасы бар оорулуу адам жөтөлгөндө же түкүргөндө абада калкышы мүмкүн. Инфекцияны жугузуп алуу негизинен жабык бөлмөлөрдө болушу мүмкүн. Ден-соолугу чың адам кургак учук менен ооруган адам менен бир бөлмөдө канчалык көпкө болсо жана абада жугуштуу какырык тамчыларынын концентрациясы канчалык жогору болсо, кургак учукту жугузуп алуу коркунучу ошончолук көп болот.

Кургак учукту жугузуп алуунун катуу коркунучуна мүмкүндүк берүүчү шарттар: ичи толтура бөлмөлөр, начар желдетүү жана күн нурунун жоктугу, ошондой эле өтүшкөн дарт аныктоо жана жетишсиз дарылоо.

Кургак учуктун негизги белгилери:

- ▶ узакка созулган жөтөл, жалпы талмоорсуу жана алсыздык;
- ▶ түн ичинде тердөө;
- ▶ салмак жоготуу;
- ▶ дene табынын $37,5\text{--}38^{\circ}\text{C}$ чейин жогорулашы;
- ▶ жөтөлгөндө чыккан какырыкта кандын пайдада болушу.

Адам кургак учукту жугузуп алганын кантип билүүгө болот?

Оорунун активдүү өөрчүшүнө карабастан, адамда узак убакытка чейин кургак учуктун эч кандай белгилери билинбеши мүмкүн. Адамдын кургак учук менен ооруурун көкүрөк клеткаларынын органдарын атайын изилдөөдөн өткөрүүнүн (флюорография) жана жөтөлгөндө чыга турган какырыкты анализдөөнүн жардамы менен аныктоого мүмкүн.

Кургак учуктун жугуу коркунучун азайтуу үчүн эмне кылуу керек?

- ➡ Сергек жашоодо жашоо: денени чыңдоо, дene машыгуулары менен алектенүү, тамеки чекпөө, алкогольду, баңги затты колдонбоо. Рационго белоктун (эт, балык, сүт азыктары) жана витаминдердин (жашылча, жемиш) жетиштүү санын кошуу менен туура жана ар түрдүү тамактануу.
- ➡ Гигиенаны сактоо: өзүндүн гана идиштеринди, сүлгүндү, шейшебинди колдонуу, тамактануу алдында колду самынданап жуу, кайнатылган сууну жана сүт ичүү,

жашаган бөлмөнү дайыма нымдуу тазалап туруу жана желдетүү.

- Кургак учук менен ооруган адам менен маектешүүдөн качуу же байланышты ми-нимумга келтирүү. Эки жумадан ашык жөтөлү кетпеген достор же жакын адамдар бар болсо, кургак учукка текшерүүдөн өтүү зарылдыгы бар экендигине ишенидирүү керек. Флюрографиялык текшерүүдөн дайыма өтүп туруу зарыл. Ден-соолукка жакшы көңүл буруу жана эки жумадан ашык кетпеген жөтөл, алсыздык, тердөө, дене табынын жогорулашы сыйктуу белгилер пайда болгон учурда дарыгерге кайрылуу керек.

Кургак учукту дарылоо.

Кургак учук айыгат! Бирок дарылоо дайыма узакка созулат жана атайын дары-дармектер менен коштолот. Оорунун күчөшүнөн жана оордошуусунан алыс болуу үчүн дарылоочу дарыгердин кеңештерин так аткаруу зарыл.

Вирустук гепатиттер

Бул инфекциялык оорулар боорго катуу зыян келтириет. Гепатиттин эки тобу каралат:

- ➡ Гепатит А, суу, тамак, кир колдор аркылуу жу-
гат.
- ➡ В, С, Д гепатиттер жана инфекция жуккан
кан аркылуу, жыныстык катнаштарда, ошон-
дой эле энеден балага кош бойлуулук убак-
та же төрөт маалында бериле турган кээ бир
башкалар.

Гепатиттин белгилери:

- ➡ көздөрдүн же теринин саргарышы;
- ➡ дene табынын жогорулаши;
- ➡ зааранын жана зандын өңүнүн өзгөрүшү;
- ➡ куску келүү, кусуу жана табиттин жоголушу;
- ➡ жалпы дененин алсыздыгы жана чарчоо.

Бирок көп учурда гепатит белгилери өзү ту-
уралу көпкө чейин билдирибейт, ден-соолуктун
бир аз кыйналгандыгы гана билинет, ошон-
дуктан кандын атайын анализин алгандан
кийин диагнозду дарыгер гана коёт.

А гепатиттин алдын алуу

А гепатит вирусун жугузуп албоо үчүн гигиена эрежелерин сактоо керек: колду самын менен жуу, бир гана кайнатылган суу ичүү, жашылча жана жемиштерди таза жуу.

В, С жана Д гепатиттеринин алдын алуу

В гепатиттен туруктуу вакцина бар. Медициналык мекемеден эмдөө жасатуу менен өзүндү коргоого болот. Д гепатити В гепатити болгондо гана өөрчүгөндүктөн эмдөөнү жасаттуу Д гепатитинен да коргойт.

В, С жана Д гепатиттеринин вирусун жугузуп алуудан алыс болуу үчүн бир нече эрежелерди сактоо керек:

- ▶ өзүңөрдүн гана устараңар, тиш жууган щеткаңар жана башка жеке гигиена буюмдарыңар менен колдонгула;
- ▶ ар бир жыныстык катнашта кертме кап колдонгула;
- ▶ тери катмарын буза турган манипуляцияларды жасоодо бир жолу колдонулуучу же стерилденген инструменттерди пайдалангыла.

Дарылоо

Вирустук гепатиттерди дарылоо узак мезгилди ээлейт, бул дарыгердин контролу астында жүргүзүлүшү керек. Өз алдынча дарылануу менен алектенбениз.

Чет элдик жарандардын медициналык жардам алууга үкүктары

Чет элдик жарандарга медициналык жардам көрсөтүү тартиби Россия Федерациясынын Өкмөтүнүн 01.09.2005-ж. № 546 “Россия Федерациясынын аймагында чет элдик жарандарга медициналык жардам көрсөтүү тартибин бекитүү тууралу” токтому менен белгиленген.

Көрсөтүлгөн тартипке ылайык:

Чет элдик жарандарга медициналык тез жардам акысыз жана кечикирилбей көрсөтүлөт. Медициналык тез жардам жашоого коркунуч туудурган абал же тез медициналык аралашуу керек болгондо (кырсыктын, жараттын, уулануунун кесепеттери) саламат-

тык сактоонун мамлекеттик жана муниципалдык системанын дарылоочу-алдын алуучу мекемелери тарабынан көрсөтүлөт.

Чет элдик жарандарга пландуу медициналык жардам акы төлөнүүчү негизде көрсөтүлөт. Пландуу медициналык жардам акы төлөнүүчү тейлөө кызматтарын берүү келишимине ылайык жашоого болгон түз коркунучту элестетпеген саламаттыктын начарлаган учурунда көрсөтүлөт. Же өз ыктыяры менен же милдеттүү медициналык камсыздандыруу келишими менен көрсөтүлөт.

Россия Федерациясынын аймагында турган, камсыздандырылган чет элдик жарандарга медициналык камсыздандыруу системасында көрсөтүлө турган медициналык тейлөөлөрдүн минималдуу тизмеси (медицинский-транспорттук тейлөөлөрдү кошуу менен) бекитилген:

- ▶ тез медициналык жардам станциялары (бөлүкчөлөрү) тарабынан көрсөтүлүүчү медициналык жардам;
- ▶ саламаттыктын күтүлбөгөн начарлоосу жана кырсык болгон учурда бейтаптын

жашоосуна болгон коркунучун жок кылуу жана (же) катуу ооруларды басуу үчүн зарыл болгон көлөмдөгү амбулаториялык жана стационардык медициналык мекемелердин медициналык жардамы;

- медициналык транспорт же башка транспорт каражаты менен ташуу, анын ичинде ооруган жерден (окуя болгон жерден) медициналык мекемеге чейин медициналык коштоп баруу;
- өлгөндөн кийин калыбына келтируү.

Брошюра Жугуштуу оорулар менен күрөшүүгө Чыгыш
Европадагы жана Борбордук Азиядагы өлкөлөргө көмөк
көрсөтүү программасынын алкагында “Спид инфосвязь” РОО
тарабынан басылыш чыкты

© “Спид инфосвязь” РОО , 2015-ж. Кайрадан басып чыгарууда “Спид инфосвязь” РООго шилтеме жасоо милдеттүү

Липн непенеатке сибирка ха «СУНГА Нифоцбаз» оғасатенба
© ПОО «СУНГА Нифоцбаз», 2015 г.

Пакунготпахаретса 6екнитахо

н Ліхтапанхон Азин B 6оппе C нифекунхбин 3а6оңребашнамы
Лупорпамбы оқа3ашна 6оңгынчина 6оңгын Ебони
Бпомоха н34аха ПОО «СУНГА Нифоцбаз» B памкаx

← номептхар пенаатпнайна.
← (упончлектина) в мејнунгкое јипекжеңе:
← үнчкое сонгобокжегене с мекта 3ағодебаһын
нхпим таҳчмоптихим среңтөм, бирюзаа мејн-
таҳчмоптихома мәјнунгким таҳчмоптом нин
оңтөн 60нн;
← хеня үрпопси киндиңиңетта н (нин) чарты
сүйякъа б 06пеме, һедоғанном 4тар үктапа-
санын пасынгите 3ағопора н һечактыхи
оңтөн мәјнунгким јипекжеңеңиң би-
нодуңкәра номолуп амьнатопхын қалын-
нан (оттериенам) қыпоп мәјнунгкөн номолун;
← мәјнунгкәра номолуп, оқасыбадема қашынам
фелепаһын:
← Ахам, һақоғалынма һа төппитопин Реснинкөн
тапшырында сактапшыбын нисиңтапшының рапак-
ыңчылын), оқасыбадемиң 8 ңиңтам мәјнунгкөро
үнчким үңити (бирюзаа мејнко-таҳчмоптихие
жылдарда үңити үннинмасыбын непеңең мәјн-
тапшырын мәјнунгкөро тапшырында.
← мәјнунгкөро тапшырында.
← Аоробом Аороборибоң (нин) оғасатемибоң
төрөпом һа түрептариене низатхын үңити. Індо-
среңтөн үрпопси киндиңиңеттин с АО-

Лінійка Менюнінчкаа номолуп нікотпахпим
рпакұлам оқаспібастса ға узатын օчоғе. Үңа-
хобаа Менюнінчкаа номолуп оқаспібастса бірын-
шапкында 3400рба he uperActabnahrullero he no-
тпам, отпартенін).
Скіпдер Менюнінчкаа номолуп нікотпахпим
рпакұлам оқаспібастса ғеңіншінде 06.09.2005 №546 «06 YTBEPK4THeNN LIPABNU OКАЗА-
ХИА Менюнінчкаа номолун нікотпахпим рпакұлам
тегінде. Скіпдер Менюнінчкаа номолуп оқаспібастса
тегінде. Скіпдер Менюнінчкаа номолуп оқаспібастса
неге 60-шыншынан тарнаның кімнін үшінекінде
кылаптебенін и мүнгіншінде ғауыттын 3400-
бодапхенін бірыншында болындарынан соғтоғаннан,
нікотпахпим хеноңдепАктебенін ғылыми жыныс-
матеріптера (ногжеліктіңа һечқаңбыз ғылайы,
хн нин тәдеги ғылымынан ғошындары Менюнінчкаа оқас-
пібастса (ногжеліктіңа һечқаңбыз ғылайы,
Лінійка Менюнінчкаа номолуп нікотпахпим
тпам, отпартенін).

ham ha teppntopnn Poccnnckon феApealinn». .

Upabo нікотпахпим рпакұлам ha Menюнінчкаа номолуп

ЭНДЕР

Итоги 36екарт спасакеина бнпгкамн ленатн-
тоб B, C и D чреајет соѓиојат ћекоркоупаин:
норбагнитец турко брони ћптирећимн упн-
гопамн, јгхимн ћеткамн и јптирумн упн-
тамн иннхон лннхби; ◀
нчонб30баат нре3епаратнр упн ракжом ножо-
Бом котакте; ◀
нчонб30баат нре3епаратнр упн ракжом ножо-
нчтпымехтајни упн упбезјенн манннчунн, ◀
нчтпымехтајни упн упбезјенн манннчунн, ◀
нчтпымехтајни упн упбезјенн манннчунн, ◀

A, B, C, D renatintor ka nitratafunktionen

мнг топко кунакеъю боя, туларенбо мпнп
обонн н фпкти.

BONPOCPY 3AOPOBPA

- ◀ Lenantib, kotoypin nepeAætca hepede BOAY, nuliy,
- ◀ LPa3hpie pykn;
- ◀ Lenantib, C, A n hekotopie Apyne, kotoypie
- ◀ nepeAætca hepede kothakbi c nhfnyunpobah-
- ◀ hon kprobbo, upn nutorpix kothakta, a takke
- ◀ ot matepn pegehky bo bpema gëpemehhocin
- ◀ nukeuthehne lmas/nunin kogn;
- ◀ nobpiuthehne temnepatypbi teria;
- ◀ notemhehne moni n obetuthehne kara;
- ◀ toulhotra, pbotu n octytctine ammetnta;
- ◀ oujlaa ytomjameocib n yctarjocib.

Lpnsahken renantia:

D'Ahaiko hepeAæko gibreet, ato Aonroe bpema het
hirkankx upnshakob renantia, hagjnhoAætca tourko
nocatabnt tourko bpa, nocue upobeAæhna chuehn-
ajphoro shanmisa kprob.

Lpofinrakinka renantia A

Htobi he sapasntica bnpycm renantia A hykho
cojnhoAætupnabnra lnnephbi: mbit pyn c mphon,

наташиб: нпенмълетео нёееб. БиЛеяют 2 лрънби ре-
3тн нифекннохпие засоурбана нопакахт

Бнгчхпие ленатнти

нёаулео баа.
нёанн, нёо6о4нмо цтпоро бпиморхт бce соетп
нн. Итоби н36екарт о6оctпеиia нocюокнна 60-
тепхое н упобр4нтиа чнелнзлпимн упенапата-
тъ6епкын3 н3ненм! Но нёеене бсегта 4ин-
Лёеене тъ6епкын3а.

огпаллапка к баы.
60кт, нотинбокт, норпимене темнепатып!,
как каменп B тёеене 6оне 2-х нёАлтп, сра-
34опорбпо н упн норбенн таркx снмтмоб
норбене. Ныжко 6пт бннматерлпимн к бсөмь-
тъ6апдо нупо6о4нти фнкюпопрлпамнекое о6сре-
6счелнбаха на тъ6епкын3. Нёо6о4нмо пе-
4енп, нx срел4ят тъ6епкын3 B нёо6о4нмочтн
такти C 6онлпим тъ6епкын3ом. Лиn хамнин
н36ерлп B 6уллена нин сбектн к миинмым ко-
◀

Бонпопп 34опорб

как мокко вышат 3апаке ви енорек

тыгепкынегом?

Любля ви енорек Аюлде бедма мокет ви енорек
бить никаккун пиншакор тыгепкынегом, хемотпа
ха актнбое паднтие 3а6онебахна. Онпеленит,
гуре ви енорек тыгепкынегом мокко ви енорек
курен (фироопаррафина) ви шарниза мокпоти, ко-
тока отикалинибетка.

Что выжко гарячо, ат66и ымеплунт пнек 3а-

горебахна тыгепкынегом?

Бечтн 340побин оғпаз қн3ин: 3а6нматпа 3а-
тпебниткүл аркодору, ве упнинматкүл аркотинкүл.
Липарнупо ви падннупа3адо унтарпака с бжюхө-
нен ви падннупо жоктако 30ктака 6енка
(мако, пиджак, моножипе тыгэйкти) ви бнталии
ногурахат ви линнеги: ногурахатка тонко 3оен
(ободын, фпькти);

← Годнхагат ви линнеги: ногурахатка тонко 3оен
и моноко, пелднапо ногурахат бнажихо югокы
пинк ви манном лепедж 6ен, унтар кундакхыо бояж
ногурахат, ногутехилем, ногурахим 6енпем, митп
ногурахат ви линнеги: ногурахатка тонко 3оен

kol'za sotnphin c aktinbion opomoni tygækryne3a kamskret nini cunrebpiabat. Lepedaja nheferkun oppiho uponcoxoAnit b sakpbtom nomeñehnn. hem Aourpme 3Aopobbpiñ herobek haxoAnitca b oñ-
hom nomeñehnn c sotnphim tygækryne3om, n hem
biline kohlyetpaliia 3apashpix kanerib mokpoti
b oñ3Ayx, tem sotnphim pnick 3apasantrica tygæk-
ryne3om.

Vcionbna, chnocoGctbyhoujne bpicokomy pncgy 3a-
pakenna tygækryne3om: npepemuhhpie nomelle-
chna, nioxaxa rehtnraJuna n otcyctcne cojhehholo-
ceta, a takke no3Aya narhochnika n hejAOcta-
tohhe jrehene.

OCHOBHPIE UNPN3AHAKN TYGÆKRYNE3A:

- Auntrnphpiñ kameñib, oñulee hejAOmorahe n cra-
60ctb;
- notinboctr no hojam;
- notepta beca;
- nobpliñene temnepatypti terna A0 37,5-38°C;
- noarjene kprob n mokpote, kotoPaa otAenaret-
- ca upn kameñe.

Лепераа нифекунн упончојант упн бјапица-
хин бօջյա, օգեպկաւերօ հաւնի մօկոթի
օյփիօրօ. Ձն հաւնի մօրտ նօնաւթ բ օջյա

Կա՞ սպոնչօյնտ չափակենէ?

Տյղեկյունը մերքն. Հաւե բերօ բշտեհետքա-
հոն հեթիօն ցուցմբի). Հաւե բերօ բշտեհետքա-
յան օդահօբ լիքահանք, նոհեք, րօշեն և կերպար-
վածներէտք երօ օջյաներ (հանունք, Տյղեկյ-
ան օդահօբ լիքահանք, բ կոտոքի
կոտոք պազպայտ կրտեր տէք օդահօբ, բ կոտոքի
Տյղեկյունը — Յու նիֆեկինոհօն յաջուներանք,

Կի՞ ու բայց Տյղեկյունը?

Յահատօ յեհենէ, Յեմ բլոււ մահմի ցրիդոր բլ-
ցոցօցի սպեկպատներ յաջուներանք. Յեմ պահպա-
յապեկյունը. Լիքանիփո հաջահենու յեհենէ
յօրնեցքն յանշահցը նրն կը լուս մեղնինինկօք
նրն Բնի, շրեյթ օգտանուք չափանիկ Ալլու
Եշն յ բաշ օրինա բեզօթօհօտք չափանիկ Ալլու
բ կօմ ցրյաւ հե յանմանտէք շամույնենմ.
Լեհենէ մօկտ հաջանտք տօրեկ ըդա. Հն

Լեհենէ

Յօնոցի չափանիկ

3a ochoby n ctyhyt c noroboro nreha go tolo,
kak oh ctahet markm. Ljhae cuempa moket bpi-
tehp n3 upedeppatnba. Ljchon3obahppin upe-
3eppatnba he creAjyett bpi6pacpibatp b yhntas;
Ljn kak4om norobom akte heodoxo4amo nchon3o-
3obatp horbin upedeppatnba; ←
katropnheckn heriba nchon3obatp ABA upe-
3eppatnba, ha4ettix o4nh ha Apylon. Bo bpema
noroboro aktta Mek4y hinn bo3hnikaret tpehne,
ot kotoporto ohn moyt noppatpca.

Taknm ke bakhpin, kak n nparuhoe nchon3o-
bahe upedeppatnbo, arjaretca upmehene cma-
spibahoulinx cpeAcb (uy6pnkathob). ←

Lpmehene ny6pnkathob occgehoh pekomeh-
Ayetcia upn shajphon norobom kothakte, koto-
pbiu arjaretca hanoguue tparmatnphim n moket
coupobok4atpca norabuhene tpeulin ha ctetkax
upamom kinukn, ato, ybejnnibaeet pnck 3apakhenia
heriba nchon3obatp cm3apibahoulinx cpeAcb
ha macijahon occhoe, tak kak ohn pa3pywahot ja-
tek, n3 kotoporto c4etnahpi upedeppatnba.

каким цекком би заменитець: заменяющими,

оформляющими замену текста между строками. Использование этого инструмента позволяет автоматизировать процесс замены текста в документе.

Заменяющиеся тексты в документе могут быть выделены различными способами:

- Выделение всего документа (Ctrl+A).
- Выделение определенного диапазона текста (выделение блока текста и нажатие Ctrl+A).
- Выделение отдельных слов или фраз (выделение слова и нажатие Ctrl+A).

После того как текст выделен, можно использовать различные методы для его замены:

- Ручной ввод нового текста в поле "Новый текст" в окне "Заменить" и нажатие кнопки "Заменить".
- Автоматическая замена с помощью функции "Заменить все" (нажатие кнопки "Заменить все" в окне "Заменить").
- Замена с использованием шаблонов (использование функции "Заменить" со специальными символами, указывающими на позиции, которые должны быть заменены).

Важно помнить, что замена текста может привести к ошибкам, если не будет учтены все возможные варианты использования слова или фразы. Поэтому всегда рекомендуется тщательно проверять результат замены перед тем, как применять его к整個 документу.

Логопада нторн еже пас ханоминн, ято:

- ↳ **НУМУ МОХО НПЕАТОБАТНП;**
- ↳ **БОРПУМЧТБО НУМУ НЭЖЕННП;**
- ↳ **ГОРПЕМЕХАА МЕАНННХА ПАСНОУРААЕТ**
- ↳ **ЗФФЕКТНВИМН ГПЕАГТБАМН АРА**
- ↳ **ЖЕАННА БСХ НУМУ.**

Гылгечтырт нпннхп Аяя перынапхоро

- ↳ **НУМУ НЕ ПОХОДАТ ГАМН НО СЕГЕ ГЕЭ НЭЖЕНН;**
- ↳ **БОРПЕМА БПАБНЕХАА НЭЖЕННХАА НУМУ ЙМЕХ-**
- ↳ **ХАНННЕ НУМУ АЕЖАЕТ АЕНОБЕКА ГОЖЕ БОСЧИН-**
- ↳ **НМНБПМ К НХФНЧНПОБАХНО БНХ;**
- ↳ **ЛПЕ3ЕПБАТНП МОЛТ ГОККАНПАБАТН ПБАТНП;**
- ↳ **НГНОНП3ЫНТЕ КАГЕЦТВЕХНПЕ НПЕ3ЕПБАТНП!**

* Bakho nomintb, ato onpeAenehbie 3agourebahn Mo-
lyt nepeAabatbc, hecmotpa ha ncionib3oabane upedepebati-
ba upn cekcayaphom kohtrakte, hanpmeb hecota, rogkobie
bum, repnec, b hektoppix cuyaax confinjinc.

Upabnphoe ncionib3oabane upedepebatiiba cho-
cogctbyet coxphahno 3Agopbra.
Upabnphoe ncionib3oabane upedepebati.
tem — ato upedepebati.
umchta nhefeklin*, nepeAahoulnixa niorobiin uy-
3oftektnhoe cpelActbo, 3alunluahoule ot Gorp-

Upedepebati kak 3oftektnhoe cpelActbo 3aluntpi

Y henobeka BcerA ectb Bplop.
B 3abnmcotn ot kohkperthon cnyayin
mokho Bplopbt noAxoxAulnn cnooco6
upedoxphahna ot nnn.

B3amhaa Bephocbt Mekky henhfniyngobaahpi-
mn napthepamn; ←
Ucionib3oabane upedepebatiob upn rakjom cek-
cyaphom kohtrakte. ←

← Bo3Apepkahne ot cekcyaziphix kothaktob,
ot Nuuu. Hanpmep:
Gyulectbyeret heckojipko cnoocoga 3aujintub ce6a

Kak uperotpatntb Nuuu

hpim 3a6ojuerabnem n 3ton rpyunpi.
et pnck 3apakrehna BNY-nhfekejhnen, campi m onac-
kounectby ocjoukhenn. Hanuhne Nuuu nobpima-
nptotekhrot Aotro n hepedako unpr0At k 6otpomy
Ecnu het upabnurphoro rjehehna, to mohlene Nuuu

Lohemy 3to onachoh?

ycryln upedAotcatabruthca uratno.
roulx nojinc a MefAnuhnckorlo ctpaxobanh, takne
y4pdekhenn. Ura nochtaphpix rpack4ah, he nme-
nachep, CUNL-4hetpne nru Apymom MefAnuhnckom
aziphix ahanisob B kokho-rehepojorlnehckom JnC-
mokho pbiacnht tonpko nocue nprobeghena cuenh-
cmotpa ha to, ato hejorbek 3apakreh. Hanuhne Nuuu
D4hako 3tinx upnashakob moket n he 6pits, he-
nobpix oprahob.

← mokpacrehna, a3bohkn, u3ypipkn b o6nactn no-
heogpiphie bpi4jenehna n3 nobpix oprahob; ←

◀

◀

▶

3yA n kkehne b ojactn nojorpix oprahob;
 acroe n gojehehnoe mojenckyckane;
 b ojactn nojorpix oprahob.
 uporabehna 3agojebahna hepeAko bo3hukarot
 lpu sapakehnn hekotopim Nulll neprie
 pemehochtn, poAob nru komuhenin rpyAbo.

Kak mokho yzhart sapakeh in herobek nulll?

▶

ot sapakehnoi matepn k pegehky bo bpema ee-
 ctpymethor;
 upmehehnn hectepniphix meAjuhinchknx nh-
 hepe3 kprob. Haile bcelo 3to ctyhatca lpu
 nulll;
 tiba) ceckyanphom kohatkate nepeAhatca bce-
 lpu zhoom he3aujuluhom (ee3 upedepeba-
Kak moket upon3onti sapakehne nulll?

▶

jobpi m ytem.
nulll — 3to goje3hn, kotopte nepedAhatca no-

nojorpix m ytem (null) **nhfeklin, nepeAhatungeca**

bonpocpi 3Aprobpa

7

побаже ha BN₄.
ctpymetapnem, Bam heo6xogimo upointi tecni-
hapkotink, Aerasan nhperkn hectepnphim nh-
unluehhin cekcyauphin kohakt, ynotpe6raun
shakob gorjeahn. Llo3tomy, ecjin bpi nmeni he3a-
hna hejorbek moket he ybctboabt hnakinx upn-
korjnecbo kprobni 3 Behi. B haiae 3a6oneba-
b meAnuhnckom yahpekAheni 6epetca he6osupme
(6pbihos 6epes 3 meca4a). Llra stro 3hanina
rotca cuycta hekotopoe bpema nocne 3apakehna
bahne ha ahtntera k bnpgy, rotoppe norbur-
bpibaneha BN₄-nhfekhn amrateca tecni-
choco6 — catb 3hanini. Ochohphim meto4on
3apakeh ju hejorbek BN₄. Ecib torpko ognh
Llo Bhemehmy binAy hebosmokho oupeAeninti

как мокио јзарт 3апакех ји хербек BN₄?

- ← Lpn nou3obaahn oujien nocyan.
- ← Lpn ykyce komapa n Apylnx hacekompix;
- ← Lpn nuxahn n kaune;
- ← Lpn nou4eryax;

BONPOCP 3APOPBP

Myhion cnctempi hejorok ctahobntca y3binmpim — Atna gure3hen, ocogehho nhfekhnophix (ty6ep-kyj3e, nhebmohna n Ap.). Takm o6pa3om, Bn4 — ato bnpyc, kotoppin nospakat nroAen, a Cn4 — ato gure3hp, kotoppin nospakat nroAen, a Cn4 — y Bn4-nhfekhnophix hejorok.

3apakehne B03mokho B CneAyloulnx CnTyahnx: Lpn he3au1n1lehnom (63 upede3pabtnba) cekcy-
arphom kothakte; ← Hede3 kprob. Haile beero 3to cnyahetcia upn-
komnohehtob; ← Ut 3apakehnon matepn p6ecky bo bpema 6ede-

meHhocn, po4ob nru komjrehna lpyApho. ← Cehnn tatyinpobok, upn nedejnrahnn kprob n ee
methob, nru, Atna BBeAehna nerekaptb, upn hache-
mehenn hecTepnophix meAunjnhcknx nchtpy-
hehnn hecTepnophix meAunjnhcknx nchtpy-
kommohethob;

Bn4 He nepeAaetcia B o6piphix Gptobpix Ycnobnax: ← Ecn Bp1 o6nmactecb, 3Apopbastece 3a pyky;
← Ecn Bp1 nohp3yettcb o4hnm tyarletom, Ayulem,
noceulaete gacceñ, Gaho;

СЧЕДИХО СТАДИО — СЧНДА. Лицо окраине нн-
го времени БНІ-ніфекуна неперевірте в то-
мпогодетехо німіхоефнінта»

← **СЧНДА** — зто складене хабарне «СЧНДА»

Н (ніробек) — бінгік нопакаєт турко ніробека.
БАХНАМН.

ПАЕТ СНОКОГОХОСТЯ ОФЕКТНІХО ГОПОТВА САГОРДЕ-
ОПРАННІМА, НІПБОДЛІЕ К ТОМУ, АТО ОПРАННІМ ТЕ-
МАННОН ПАГОТІ НІМІХОН (ЗАЛІТНІН) СНТЕМПІ
Н (німіхоефнінта) — зто хапиумене хоп-
хн3ма.

Б (бінгік) — зто міккодіялінім, котопін
німіхийо снтеамы.

Лицо нонадахні в опрахнім бінгік паспумает
мокерт паміхакатвіа бітіпн кітеток кінборо опра-
нім.

← **БНІ** — зто бінгік німіхоефнінта ніробека.

БНІ-НІФЕКУНА Н СЧНДА

ЗТОТ ГҮКІТЕР ХАНІГАЧ МІРА ТРЫГІОРВІХ
МІРПАТОР. НАДІЕМСА, АТО НІФОПМАЛІНА,
КОТОПАА НІПЕДІСТАРНЕА ЗАЛЕС, 6ЫАЕТ НІРНЕЗОНІ
НІМОКЕРТА БАМ СОХАНАНІВ СВОЕ ЗАЛОПОББЕ.

4	БНЯ-ніфекуна н ГУНДА
5	КАК МОЖНО ЗАПАСНИЦА БНЯ?
6	КАК МОЖНО ЗАХАР ЗАПАКЕХ ІН ГЕНОБЕК БНЯ?
7	УЧРЕМ (НУМУ)
7	КАК МОЖНО ВІДПАРТИВ НУМУ?
8	ЛЮДЕМ ІДО ОНАГО?
8	КАК УПЕДІТЬ ПАРТИВ НУМУ
9	ЛІДЕЗПАРТІВ КАК ЗФЕКТИВНЕ ГРЕАЦІВ
13	ЛІЧЕННІ
13	ЧТО ТАКОЕ ТҮГЕЗКҮНДЕ?
16	БҮРГЕЧІЕ РЕМАНТЫВІ
19	ЛІПАРО НОЧІРПААННІХ РАКІГАИХ АМЕАННІНГЕКІЙО
.....	НОМОЛІП

RUSSIA

БОЛЬШАЯ
СТАТЬЯ